SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

METAI XXVII — PENKTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 17 D., 1940 M. — No. 20

Naziai Stumiasi Prancuzijos Gilumon

Gruožai

Rašo V. G.

TEIKS PAGELBĄ SĄJUNGININKAMS.

TRUPINIAI NUO STALO.

BAGOČIAUS "DIDŽIUMA" BALSŲ.

Pačiam kritingiausiam sąjungininkams momente, kai nazių mechanizuotos divizijos užplukdė Belgiją ir Šiaurinę Prancuziją, prez. Rooseveltas pareiškė, jog Suvienytos Valstijos padidins savo orlaivių gamybą iki 50,000 į metus. Ką gi tas reiškia?

Tai reiškai, kad sąjungininkai galės nusipirkti čia tiek orlaivių, kiek jiems reikės. Taip pat jie galės pirkti daugiau tankų, kanuolių ir kitokios karo medžiagos. Su pagelba Amerikos, anglai ir prancuzai paverž pirmenybę iš vokiečių ore ir saugumoj.

—*—

Kaikurie mano, jog karas užsibaigs į du, ar tris mėnesius. Toks dalykas vargiai ar galimas. Hitleris ir prie geriausių aplinkybių nesutriuškins nei Prancuzijos tvirtovių, nei armijos. Jam nepasiseks parblokšti į kelius mėnesius nei Anglijos. Karas gali tęsti metus ir daugiau. Per tą laiką Amerika bus pristačiusi sąjungininkams tiek karo medžiagos, kiek jiems reikalinga.

—*—

Klaipėdos krašte vienas Lietuvos pilietis, Kazys Gaudutis turėjo ukį. Nazių valdžia atsiuntė jam 10 lenkų belaisvių pagelbėti apdirbti laukus. Tie lenkai buvo niekam netikę ir pritrukęs kantrybės K. Gaudutis liepė jiems neišdintis iš jo namų.

Nelaisviai pabėgo į Lietuvą, o nazių valdžia suėmė Gaudutį ir nuteisė šešiems metams kalėjimo už nelaisvių paleidimą. Ir daryk žmogus ką nori!

—*—

Kaip žinoma, Sandaros seimas įvyks birželio 22 ir 23 dienomis Chicagoje. Priėmimui delegatų ir svečių yra ruošiamas didelis bankietas ir piknikas. Chicagiečiai bandys kaip galima gražiau ir vaišingiau priimti kitų kolonijų atstovus. Patsai seimas irgi žada buti labai reikšmingas tautinės srovės gyvenime

—*—

"Darbininkas" nepritaria organizavimui bendrų Vilniui Remti Komitetų. Pasak jo:

"Patriotingi lietuviai net galvas laužo, kaip paremti Vilnių, bet renka aukas ir siunčia į Lietuvą." Taip, bet kiek gi tų aukų nusiunčiam? Ką esam surinkę per pastaruosius septynius mėnesius yra tik trupiniai nuo turtuolių stalo! Tuomi mes negalime nei pasitenkinti, nei didžiuotis, nei vadintis ypatingais patriotais.

Mums reikėtų mažu mažiausia surinkti kokį šimtą tukstančių dolerių parėmimui Vilniaus ir tik tuomet skelbti, kad mes "patriotai renkam aukas ir siunčiam į Lietuvą."!

—*—

Pagaliau tapo paskelbti SLA Pildomos Tarybos balsavimų rezultatai. F. Bagočius "laimėjęs" 19 balsų didžiuma. Kiti senieji irgi pasiliko, apart daktaro kvotėjo, kuriuomi liko Dr. S. Biežis.

Taigi opozicija visgi užėmė vieną vietą, nepaisant į visus "senagvardiečių" puolimus ir gasdinimus išmetimu iš SLA.

—*—

Musų figuravimu prezidentu turėjo likti V. Laukaitis. Bet misteriška balsų skaitymo komisija, įsakymais iš viršunių nusprendė kitaip ir prezidento karuną su 19 balsų paliko senajam.

Kol kas dar nepaaiškėjo kaip ir kokiu budu tie 19 balsų atsirado. Bet jeigu grybai per naktį gali išaugti, tai kodel ne baliotai.?

Svarbesni Pasaulio Ivykiai

Antverpenas Yra Raktas Į Angliją

Antverpeno miestas, šiaurvakarinėj Belgijos daly yra svarbus strateginis punktas, kurį atkakliai gina anglai ir belgai.

Nazių puolimai šioje vietoje atmušamį su dideliais nuostoliais. Jei naziams pasisektų užimti Antverpeną, tuomet jie atsidarytų duris į Angliją.

Italija Laukia Patogaus Momento

Roma.—Spėjama, jog Italija gali įsimaišyti į karą bile dieną. Ji tik laukia kada paaiškės rezultatai didžiųjų mušių tarp vokiečių ir sąjungininkų.

Europa Spėlioja Ką Darys Suv. Valstijos

Ar įsimaišys Amerika į karą? Šį klausimą dabar svarsto abi kariaujančios pusės. Anglija ir Prancuzija laukia, kada iš Amerikos pradės plaukti didesnė pagelba.

Vokiečiai gi mano, jog jie apsidirbs su sąjungininkais pirma negu įsimaišys Suv. Valstijos.

Anglijos Premieras Buvo Nulėkęs į Paryžių

Atsidurus sąjungininkų armijos kritingoj padėty anglų valdžios galva Churchill buvo nulėkęs į Paryžių tartis apie pakeitimus armijos vadovybėj ir karo planuose.

Kova Prie Meuse Upės Gali Užsitęsti Visą Savaitę

Du milionai kareivių ir nesuskaitoma daugybė orlaivių bei tankų dalyvauja didžiausiam pasaulinės istorijos mušyje, kuris įvyksta prie Meuse upės, centralinėj Belgijoj.

Jo rezultatai parodys ar Belgija bus išgelbėta, ar ji vėl pateks po vokiečių okupacija, kaip 1914 metais.

— Connecticut valstijoj išauginta rožė be spiglių.

Paskutinis Aktas Holandijos Tragedijoj. Viešose Vietose Haagos Mieste Iškabinami Pranešimai, Jog Kraštas Pereina Nazių Globon.

Kam Gikluojasi Suvienytos Valstijos?

Daug Miško Gyvunų Žuvo Šalčiuose.

Kaunas. — Miškų departamente gaunamomis žiniomis, praėjusią žiema nuo šalčio ir gilaus sniego žuvę daug stirnų. Vien tik Rietavo urėdijos miškuose nuo šalčio, bado ir troškulio, be to ir nuo atsiradusių vilkų, žuvę apie 100 stirnų. Daugiausia stirnų Lietuvoje sudraskę vilkai. Be to, labai daug yra žuvusių kiškių.

Nuteisė Lenkų Šnipą Lietuvoje

Apeliaciniai Rumai sprendė pirmąją bylą už Neutralumo Įstatymo sulaužymą. Andrei Janicki, buv. Lenkijos kariuomenės štabo II skyriaus civilinis tarnautojas, atvykęs į Lietuvą ir apsigyvenęs netoli Vistyčio viename dvare, verbavo žmones, kad jie rinktų žinias apie vienos valstybės kariuomenę.

Taip jam pavyko susitarti su St. Černiausku ir Juozu Austra, su kuriais bendrai ir veikęs. Andrei Janecki už organizavimą šnipinėjimo nubaustas 6 mėn. kalėjimo, bet įskaičius 3 mėn. atsėdėtus iki teismo, jam liko kalėti dar 3 mėn. Černiauskas nubaustas 3 mėn. kalėjimo, bet įskaičius iki teismo atsėdėtą laiką, paleistas. Juozas Austra išteisintas.

UTĖNA

Papiškių k., Utenos vals., nepilnametis Cibas Jonas neblaiviam stovyje peiliu puolė šaligatvy pasitaikiusią nepažįstamą Blochaitę.

Už tokį chuliganiškumą buvo policijos sulaikytas ir jau kitą dieną teismas nubaudė 9 mėn. kalėjimo.

Amerika Pradėjo Galvoti Apie Įstojimą į Europos Karą

Siuntimas Pagelbos Demokratinėm Šalim

Amerika jau atvirai kalba apie įstojimą į karą. Prez. Roosevelt ir valstijos sekretorius Hull perspėjo, jog kilusį gaisrą reikia pradėti gesinti dabar, pirma negu is pasieks šio kontinento pakraščius. Kongrese, spaudoj ir viešuose susirinkimuose raginama siųsti sąjungininkam visokiariopą pagelbą. Toks pat upas praplito ir Pietų Amerikoj. Argentina pirmoji pasiulė visom Amerikos respublikoms atsiža dėti neitralumo ir ruoštis karui.

Žiaurus, nepateisinamas Belgijos ir Holandijos užpuolimas paveikė į Amerikos respublikas. Jos pamatė, jog Hitleris yra pasiryžęs kardu ir ugnimi pavergti visą Europą, o paskiau ir kitus kontinentus. Sutriuškinus Angliją ir Prancuziją, nebeliktų pasauly jėgos, kuri galėtų sulaikyti nazių tolimesnius užkariavimus. Jie pasistatytų tokį oro ir vandens laivyną, kurio pagelba dominuotų visus komercinius kelius, visą pasaulio prekybą. Jis lengvai galėtų užimti Pietų Amerikos respublikas, o iš čia persikelti į Suvienytas Valstijas.

Turės Susiremti su Hitleriu

Štai del sukruto Amerikos respublikos. Joms ne tiek svarbu paremti Angliją ir Prancuziją, kiek apsaugoti savo ekzistenciją. Delsėjimas ir laukimas gali pasibaigti tragiškai, taip kaip Danijos, Norvegijos, Holandijos ir Belgijos klausime. Tos mažos valstybės irgi laukė, tylėjo ir nemanė, kad Hitleri juos užpultų.

Taip tai galvoja dabar Amerikos respublikų atsakomingi vadai. Tačiau nei viena tų respublikų nėra prisiruošus moderniniam karui. Joms truksta lavintų kareivių, ginklų ir amunicijos. Paskelbusios karą jos negalėtų nieko daryti per šešius ar daugiau mėnesių. O tuom tarpu už pusės metų viskas gali buti pervėlu.

Bet vis vien Suvienytos Valstijos pradėjo skubiai ginkluotis ir stiprinti savo karines pajėgas. Jei pasirodys, kad pervėlu Hitlerį sulaikyti Europoj, tai bus bandoma sutikti jį šioj pusėj Atlantiko ir galutinai išspręsti paskutinių laisvų demokratinių šalių likimą.

Medinės Klumpės Grįžta Į Madą Klaipėdoje.

Tilžė. — "Naujasis Tilžės Keleivis" rašo, kad šiandien daugumas moterų mieste jau dėvi medinėmis klumpėmis, kurių ir viršus ne oda, bet drobe apmuštas. Drobė išdažyta įvairiais margumynais — šuniukais, kačiukais, gėlėmis. Eidamos gatvėmis jos kelia didelį triukšmą, medinėmis klumpėmis tarškindamos į šaligatvius.

Tokios klumpės įvestos odos taupumo sumetimais. Tik nusiskundžiama, kad ir tokios klumpaitės — nedidelis medžio gabalėlis ir kelios audeklo skliautelės — kainuojančios net šešios markės, kas neturtingiems miesto gyventojams esą sunku prieiti.

Lovaino Miestas Išgriautas

Garsus savo praeitim ir istoriniais paminklais, Belgijos miestas tapo visiškai sunaikintas. Keletą syk is perėjo iš anglų į vokiečių rankas ir jo galutinas likimas dar neaiškus.

Ieško Vietos Apgyvendinti 100 Pabėgėlių Kunigų.

Iš Lenkijos vokiečių ir Sov. Rusijos užimtų sričių Lietuvon yra atbėgę apie 100 katalikų kunigų, kurių daugumas dabar gyvena Vilniuje. Grįžti į savo kilimo vietas, ypač Sov. Rusijos užimtas, jie nenori. Vilniuje jiems gyventi vėl nėra kaip, todėl ieškoma vietos, kur juos apgyvendinti.

Tuos kunigus apgyvendinti buvo numatyta Liškiavoj, Alytaus apskr. Ten yra buv. vienuolyno trijų aukštų namai, bet visas 100 nesutilptų, be to, vietoje nėra maisto produktų — reikėtų vežti iš Merkinės. Taigi, kunigams apgyvendinti ieškoma patogesnės vietos.

Sv. Rusijos Kariuomenė Išjudino Alytaus Gyventojus.

Alytuje yra apie 10,000 Sov. Rusijos kareivių. Kasdiena jie maršuoja gatvėmis, dainuodami savo dainas, o gyventojai pulkais stovi ir tėmija.

Daugelis nueina į jų rajoną išgirsti "vėliausių žinių" apie karą, nors tie raudonarmiečiai kuomažiausiai nusimano kas dedasi pasauly. Bet lietuvis iš seno įpročio mano, jog svetimi daugiau žino negu jie patys.

Lietuviai Demokratai Reikalaus Geresnės Reprezentacijos

Vietinės lietuvių demokratinės organizacijos subruzdo iškovoti lietuviams daugiau teisių miesto politikoj. Partijos viršininkai esą daug prižadėję, bet mažai teišpildė. Tie darbai, kurie priklauso lietuviams, tapo atiduoti kitiems. Todel prieš busimus rinkimus manoma siųsti delegaciją pas majorą Kelly reikalaujant daugiau darbų lietuviams.

Ties Šventaja Buvo Įstrigę 5 Laivai

Baltijos juroje ties Šventąja, maždaug 3 juros mylių atstume nuo kranto, ledų laukuose buvo įstrigę 5 laivai. Po kelių valandų pastangų ir darbo jie patys savo jėgomis iš ledų išplaukė.

Tuo tarpu Baltijos juroje dar tebėra nemaži ledų laukai. Šventosios uoste ledai dar nesulaužyti.

Kaunas. — Lietuvoje vėlyvas sausas pavasaris. Truksta pašarų. Lietuvoje viešpatauja darbo nuotaika ir pasitikėjimo atmosfera.

Didieji Mušiai Šiaurės Prancuzijoj Tęsiasi Kelintą Dieną

VOKIEČIAI SUTRIUŠKINA SĄJUNGININKŲ APSAUGOS LINIJAS

Paryžiaus Miestas ir Vakarinė Belgija Atsidurė Pavojuje

Londonas.— Mechanizuotos vokiečių armijos didžiausiu smarkumu veržiasi pirmyn, naikindamos tvirtoves ir strategines pozicijas. Pusė Belgijos jau jų rankose; šiaurinėj Prancuzijoj jie nebetoli Rheimso ir paties Paryžiaus.

Jei vokiečiai nebus greitu laiku sustabdyti, tai sąjungininkams teks galvotrukčiais bėgti iš vakarinės Belgijos, nes kitaip milionas jų kareivių gali atsidurti žabangose, iš kurių bus sunku išsigelbėti.

Didieji mušiai šiaurinėje Prancuzijoje tęsiasi visu smarkumu. Prancuzai atkakliomis atakomis bando sulaikyti vokiečius, bet jų atakos pasilieka be pasekmių. Nenuostabu, kad prancuzų vyriausybė ruošiasi pakeisti vyriausį kariuomenės vadą Gemeliną, kitu energingesniu vadu.

Kuom Išaiškinti Vokiečių Pasisekimus?

Jei spręsti pagal šių dienų įvykius, tai vokiečiai yra daug stipresni už prancuzų ir anglų armijas sudėjus į kruvą. Galimas daiktas, kad taip yra. Vokiečiai turi daugiau tankų ir orlaivių. Bet ofenzyva, kurią jie dabar veda kainuoja jiems labai brangiai. Ir vargu galima tikėtis, kad vokiečiai išlaikytų tokį greitumą ir smarkumą ilgiau kaip porą savaičių.

Jei per tiek laiko anglų ir prancuzų armijos nesubirės, tai yra vilties, kad sąjungininkai atsipeikės ir sustabdys tolimesnį priešo žygiavimą.

Pabėgėlių Tvarkymas Lietuvoj

Vilnius. — Liet. Raudonojo Kryžiaus atstovo žiniomis, apie 4000 atbėgėlių yra susiregistravę grįžti į vokiečių užimtą Lenkiją. Iki šiol jų išvyko 2300 žmonių. Karo pabėgėlių vykti į Estiją lauko darbams užsirašė 2000 žmonių, o ateivių 3000. Dalis karo atbėgėlių — apie 2900 — išvažinėjo į Lietuvos gilumą, iš jų 2200 žydų tautybės.

Nuo geg. 10 d., išvažiavus į Vokietiją paskutiniems atbėgėlių transportams, bus likviduota 12 atbėgėlių apgyventųjų punktų. Tokiu budu aštrusis atbėgėlių klausimas Vilniuje nustoja pirmykščio opumo ir jų pamažu Vilniuje visai nebeliks.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United Stater per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Naujas Lenkijos "Protestas" Lietuvai

Šiomis dienomis Lenkijos ministerių pirmininkas gen. Sikorskis pasiuntė Lietuvai antrą "ultimatumą" reikalaudamas, kad butų sustabdyti lenkų persekiojimai Vilniuje. Tarp kitko gen. Sikorski sako: "Trumparegiai metodai, vartojami spaudimui ir ištautinimui be apsaugos paliktų lenkų gyventojų bus neužmirštini galutinam sąskaitų suvedime. Iš kitos pusės, jei lietuvių tauta šiam momente suteiks pagelbą lenkams, tai tas galės buti pamatu mustatyme santykių su atgaivinta Lenkija." Kitaip sakant, gen. Šikorski mano, jog Lietuvos valdžia žiauriai elgiasi su lenkais, o Lietuvos žmonės parodo lenkams tokio širdingumo, kuris nebusiąs užmirštas ir vėliau. Del ko gi padarytas šis skirtumas tarp valdžios ir žmonių? Matote, lenkų politikieriai visad kartojo, jog Lietuvos žmonės nori geruoju sugyventi su lenkais ir net padaryti su jais uniją, tik visa bėda, kad tam trukdo grupė "šovinistų." Toki pasaka buvo kartojama per trisdešimts metų. Jos neužmiršo dar ir gen. Sikorski.

Apie tą lenkų "persekiojimą" galima pasakyti štai kas: patys lenkai kalti, jei Vilniuje šiandie tebėra karo stovis ir naktimis neleidžiama vaikščioti gatvėmis. Lietuviams užėmus Vilnių demobilizuoti lenkų kariai slaptai susiorganizavo, kad padaryti sukilimą ir išvyti lietuvius. Tai buvo tikrai beprotiškas užsimojimas. Sukilimui įvykus but grįžus Sov. Rusijos kariuomenė ir vėl užėmus miestą. Desėtkai tukstančių žmonių but sušaudyta, o miestas išgriautas.

Ačiu lietuvių kariuomenės budrumui sukilimui užbėgta už akių ir apie 400 tapo areštuota. Sukilimo rengėjus buvo galima atiduoti karo teismui ir pritaikinti jiems didžiausią bausmę. Tačiau Lietuvos vyriausybė to nepadarė. Didžiuma "putšistų" ji paleido ir nubaudė tiktai šešius lenkus ir tai paprastu kalėjimu. Panašiai yra ir kituose atvėjuose. Pagautus už šnipinėjimą paprastai sušaudo. Lietuva ir to nedaro; ji nubaudžia tik dviem, trim metam kalėjimo.

Pačiam Vilniaus mieste didžiuma tarnautojų paliktį senieji. Prašalinti tik tie, kurie buvo atvykę iš pačios Lenkijos. Atbėgėliams valdžia suteikia 200,000 litų pašalpos į mėnesį. Taigi atsižvelgiant į visas aplinkybes, niekas negali primesti Lietuvai, kad ji žiauriai elgiasi su lenkais. Gen. Sikorski tą gerai žino, bet propogandos tikslais nori pasirodyti, kad jis dar turi "macę" grąsinti jei ne kam kitam, tai nors mažai Lietuvai!

Darbo ir Kreditų Gali Užtekti Visiems

Yra visai naturalu, jei įvairios Amerikos lietuvių srovės mėgsta išsipasakoti savo nuopelnus praeity ir dabar. Bet kaikada tie pasigirimai, išvilkti iš archyvų, buna perdaug išpusti ir melagingi. Tokiam atvėjuje mes tik apgaudinėjam patys save ir susergam didybės manija.

Dar nelabai seniai katalikų federacija savo metiniam suvažiavime pareiškė, jog ji nebutų priešinga bendradarbiavimui su kaikuriomis kitomis grupėmis, tik visa bėda, kad ji nesuranda su kuom butų galima tartis. Tuom norėta pabrėžti, jog apart federacijos Amerikos lietuvių išeivijoje nieko kito nebeliko. Žmogus, kuris nėra pats keliavęs ir nepažįsta geografijos, mano, jog pasaulis baigiasi už keliasdešimts lietuviškų mylių.

Musų išeivijos istorija parodo, jog ne visus tautinius ir kulturinius darbus atliko katalikų federacija; jog ne visos organizacijos ten priklausė ar priklauso. Šale jos yra dar taip vadinama tautinė grupė su visa eile veikėjų ir pasišventusių darbuotojų. Jei mes nestatėm bažnyčių, vienuolynų ir parapijinių mokyklų, tai mes steigėm svetaines, kliubus, biznio įstaigas ir laikraščius, kurie nemažiau naudingi Amerikos lietuviams už jųjų. Ką jie pastatė—viskas užrašyta svetimtaučių vyskupams; ką mes įsigijom—priklauso patiems lietuviams.

Bet del praeities neapsimoka ginčytis, nes jos nebėra. Šiandiene turime galybes darbų, kurie laukia musų. Dirva yra toki plati, kad vietos užteks visiems. Pagalvojus apie savo pareigas ir uždavinius, mes pastebėsim, kaip išlėto mes progresuojam, palyginus su kitomis tautinėmis grupėmis Amerikoj ir kaip mažai mes atliekam savo pačių gerovei arba Lietuvai. Šie faktai turėtų atšaldinti tą nepamatuotą išdidumą ir paskatinti mus prie didesnių darbų, o kartais ir prie bendrų darbų.

Sandarai Įsigijus Nuosavą Namą

Pereitoj laidoj mes trumpai pranešėm, jog Sandara nusipirko namą, į kurį bus perkelta redakcija, ofisas ir spaustuvė. Tame name užteks vietos svetainei, kliubui ir panašiems dalykams. Namo nupirkimas yra svarbus žingsnis pirmyn. Sandariečių organizacijai ir laikraščiui toks namas jau seniai buvo reikalingas, nes svetimoj pastogėj negali įsitaisyti taip, kaip norėtum.

Bet namas dar nėra pilnai išmokėtas. Jis turės skolos, kurią bendromis pastangomis kas metai mažinsim. Pertaisymai ir įrengimai tap pat kainuos pinigų. Bet ką įdėsim tas bus visų sandariečių nuosavybe. Dabar mes kviečiame visus savo idėjos draugus prisidėti kuom kas gali ir kiek kas gali namo skolos išmokėjimui.

APŽVALGA

SLA KONTROLĖS KOMISIJA SUKĖLĖ "MAIŠTĄ"

Senu įpročiu, SLA. Pildomosios Tarybos narių ir įvairių komisijų raportai seimams spausdinami atskiroje knygoje, kuri paskiau išdalinama delegatams. Bet šį kartą kontrolės komisija pagamino tokį griežtą raportą, kad nenorėta įdėti jo į minėtą knygą, be apšvietos komisijos pritarimo.

Tačiau kontrolės komisija, kurion įeina J. Grinius, kun. M. Vinikas ir J. Taleila nesutiko pasiduoti tokiai "cenzurai" ir nutarė ištraukti savo raportą. Tokiu budu raportas bus skaitomas seime ištisai.

LIETUVOS RADIO STOTIS, KURIĄ GIRDĖSIME AMERIKOJE

Pasunkėjus susisiekimui su Ameikos lietuviais, Kaune manoma pastatyti trumpųjų bangų radio stotis, kurią bus galima girdėti ir kitoje pusėje Atlantiko. Jei šis sumanymas bus ištikro įgyvendintas, tai kasdiena, be didelio vargo galėsime gauti vėliausių žinių iš Lietuvos.

NEBUVO GIRDĖJĘS LIETUVIŲ KALBOS PER DEVYNIUS METUS

"Argentinos Lietuvių Balsas" aprašo nuotikius tulo Vlado Čekanausko, kuris gyvendamas Pietų Amerikoj per devynius metus negirdėjo lietuviško žodžio. Kai pirmą syk į jo miestelį Pirane, Argentinoj, užsuko du lietuviai ir prakalbėjo gimtojoj kalboj, tai V. Čekanausko akyse pasirodė džiaugsmo ašaros.

Mes, kurie gyvename savųjų tarpe ir dažnai matom lietuviškus laikraščius, nebeįvertinam to visko, o kartais mėgstam ir pasityčioti.

SOV. RUSIJA STIPRINASI PABALTIJOJ

Telegramos iš Europos praneša, jog raudonos armijos dalys Lietuvoj, Latvijoj ir Estioj tapo žymiai sustiprintos. Skubiai pradėta statyti pajurio fortifikacijos ir orlaivių bazės. Pagal sutartį su Lietuva, rusai gali statytį tvirtoves Vokietijos pasieny.

Įdomu but patirti ar ir dabar Stalinas bando apsiginti nuo anglų imperializmo? Greičiausia, kad ir jis pabugo savo draugo Hitlerio, kuris jau baigia smaugti kitus savo kaimynus.

AMERIKIETIS APIE PABĖGĖLIUS VILNIUJE

Gilbert Redferd, atstovaują Commission for Polish Relief, dabar apsistojo Vilniuje ir tyrinėja lenkų atbėgėlių padėtį. Savo raporte, prisiųstam į Chicagą, jis tikrina, jog Vilnių gavo Lietuva iš Sov. Rusijos visai nualintą ir ekonominiai perblokštą. Tame mieste susigrudo 24,000 suaugusių lenkų atbėgėlių ir 33,000 vaikų, kuriuos dabar reikia šelpt.

Tačiau komisionierius Gilbert Redfern nepamini, jog Lietuva deda paskutines pastangas, kad apsaugoti atbėgėlius nuo bado šmėklos.

Daina Arimuose

Trauk, broli, arklą iš palėpės —
Greit vieversiai lauke sugros.
Vėl žengsi, sielvartą paslėpęs, —
Vėl nuo nakties, vėl nuo aušros.

Laukus ilgom vagom suversi,
Pavargęs žingsniuose arklių.
Naktis neš tavo skundo garsą
Nuo girios, nuo miškų žalių.

Dainoj raudos širdis artojo,
Ir kraujas perkaitęs dejuos,
Laukai nerims po tavo kojom —
Jų derlius svetimuos namuos.

Už vargą, skurdą, negerovę
Norėsi žemę suardyt,
Bet ir po to nebus paliovę
Siaust viesulai niuroj širdy.

Tik juokas veržšis prakeiktimis,
Darysies degantis, didus!
Pajusi: be tavos kankynės
Pausaulis nyks, numirs, pražus!

— **Kazys Zupka,**
„Dienovidis".

Sugrįžo Pavasaris

Kaunas. — Nemuno ir Neries krantuose dar gegužės 1 dieną teberiogsojo didelės pur vinų ledų kruvos. Vietomis atrodo, lyg upių krantais butų sukrautos ilgos didžiulių akmenų eilės. Nuo pasėlių dirvose nutirpę ledai, paliko dirvas sumaišytas ir ukininkai dabar turi žiemos pasėlius persėti.

Sulenkintoji Bažnyčia

Nuo Vilniaus į šiaurę yra Maišogalos miestelis. Vietinėj bažnyčioj pamaldos laikomos lenkų kalboj. Tačiau kuomet lietuviai pareikalavo, kad ir jų kalbai butų pripažintos lygios teisės, tai kunigai atsisakė tai padaryti.

Jie aiškinasi, kad Vilniaus arcivyskupas Jalbžykovskis liepęs viską laikyti "po senovei".

TRUPINIAI

Apsimoka Gydyti Tokius Pacientus

Didžiausią visais laikais gydytojo atlyginimą gavo vienas anglų gydytojas Densdail iš Rusijos carienės Katrynos II. Jis buvo iššauktas skiepyti carienę nuo raupų ir už tą operaciją gavo atlyginimo 450,000 dolerių. Be to, jis priedo gavo carienės portretą, bajoro titulą ir metinę pensiją — 2000 dolerių.

Tokių Dalykų Nevalia Pasakoti ir Mokykloje

Vienos aukštosios mokyklos studentai, Lake Worth, Tex., išėjo į streiką ir juos parėmė didžiuma tėvų. Priežastis buvo, prašalinimas principalo R. E. Ramsey už tai, kad jis perdaug pripasakojęs studentams apie lytinius klausimus.

Studentai tikrina, jog tame nebuvo nieko blogo, tačiau mokyklų taryba, kuri susideda iš seniausių miesto gyventojų išsigando, kad jaunimas nepasektų jų pėdomis..

Tai Bent Išsimiegojo

Gelžkelio darbininkas Jack Compton, Bluefield, W. Va. norėdamas greičiau užmigti, išgėrė kokių ten vaistų. Kitą rytmentį jo sesuo bandė pažadinti, bet negalėjo. Kai nuvežė į ligoninę, tai jis atsikėlė vos penktoj dienoj.

Nepatinka Amerikoniška Sistema.

Šiam pavasary Kaune atidaryta krutamų paveikslų teatras "Romuva," kuris visais atžvilgiais prilygsta amerikoniškiems teatrams ir turi vieną kainą. Tačiau po atidarymo publika ėmė rodyti neužsiganėdinimą del ko paveikslo vidury nedaroma penkiolikos minutų pertrauka, kad žiurėtojai galėtų išeiti, parukyti ir vėl sugrįžti. Taip pat reikalaujama, kad butų vieta drabužiams pasikabinti ir ložos porelėms.

Darbštus Vagys

Ne visada vagys buna tokie tinginiai, kaip mes įsivaizduojam. Štai Rocky Mount, N. C. gelžkelio stoty dingo 440,000 svarų geležies, kurios vertė siekia $3,250.00. Šerifas ir jo pagelbininkai dabar ješko tų stropiųjų vagilių.

Nežinojo, Jog Karas Prasidėjo

Tulas prancuzų padauža arba "hobo", Robert Placier vaikštinėjo po visą kraštą ir nežinojo, jog prieš aštuonius mėnesius prasidėj karas. Skaityti jis nemokėjo, o su žmonėmis veik nekalbėdavo. Kai policija jį sulaikė už bastymąsi, tai pirmą syk sužinojo apie mobilizaciją ir įstojo armijon.

Nubaudė už Lietuvos Valstybės Įžeidimą.

Už Lietuvos valstybės ir kariuomenės niekinimą Rokiškio apskrities viršininkas nubaudė pinigine bauda — 200 lt. arba 30 parų arešto Melchiorą Koscialkovskį, sunų Igno, lenkų tautybės, gyv. Paliepio dv. Panemunės vals., Rokiškio apskrityje.

Dr. A. Graičunas Gavo Tokį Atsakymą iš P-no J. Urbšio.

Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio Laiškas Paaiškina Pabėgėlių Šelpimą.

JUOZAS URBŠYS

Dr. A. Graičunas bene bus tik pirmutinis Amerikos lietuvis, kuris gavo ilgą, labai draugingą laišką nuo Lietuvos užsienio reikalų ministerio J. Urbšio. Dr. A. Graičunas buvo pasiuntęs užklausimą del ko Lietuva šelpia lenkų pabėgėlius ir, žinoma, pridėjo kitokių pastabų. Ponas ministeris atsakė į tai sekančiai:

"Lietuva, kaip ir kitos valstybės, turi pagal tarptautinę teisę tautų bendruomenėje ne tik teisių, bet ir pareigų. Viena iš tokių elementarinių pareigų yra prieglaudos suteikimo pareiga. Negi galėjo Lietuva atsukti kulkosvaidžius į tuos nuo karo bėgančius žmones ir juos iššaudyti. To negali padaryti ir dabar esant jiems musų krašte. Negali Lietuva taip pat ir leisti jiems čia mirti iš bado.

"Del šių priežaščių Lietuvos valstybė stengiasi organizuoti jiems pagelba, kur galima, suteikdama darbo arba pristatydama juos prie darbo, arba suteikdama jiems bent minimalę pašalpą... Mes esame labai dėkingo užjurio broliams už jų kritiką ir pamokinimus, kurių jie mums nešykšti suteikti.

"Mes atsižvelgiame irgi, kiek tik abjektyvios sąlygos leidžia, į jų pageidavimus, tačiau iš savo pusės pageidautumem, kad ir užjurio broliai nesitenkintų vien kritika ar paaiškinimais, bet ir savo ruožtu pagelbėtų, kuo kiekvienas gali, ištverti Lietuvai ir jos nepriklausomai valstybei tą nepaprastai didelį sunkmetį, kuris šiuo metu yra užgulęs Europą.

Su gilia pagarba,

— **J. Urbšys,**
Užs. Reikalų Ministras.

Šis ministro laiškas parodo, jog Lietuvos vyriausybė kreipia nemažai domės į išeiviją ir jos atskirus veikėjus. Dr. A. Graičunas pasiunčia į Kauną visokių laikraštinių iškarpų, pabarimų ir kritikos, bet vyriausybės nariai tą viską priima iš geros pusės. Tačiau šale polemikų reiktų pasirupinti ir didesne pašalpa Vilniaus kraštui. — **Alfa.**

Blogos Pasekmės

— Taigi tamstos liga nepaliko jokių blogų pasekmių...

— Kur gi nepaliks! Apsivedžiau su savo buvusia slauge.

Išganymas

Vienas giliai tikintis vyrukas pasakoja susirinkusiems:

— Imkite iš manęs pavyzdį; dar tik prieš savaitę laiko aš buvau velnio globoje, o vakar mane jau buvo apkabinęs aniolas...

Balsas iš minios:

— Palauk, už kiek laiko ir aniolas tau nusibos!!

Tamo Aleksyno

Baltiko streamline Baras

3107½ So. Halsted Street, Chicago, Ill.

VICTORY 0885.

• PIRMAS TOS RUŠIES BARAS, PASIPUOŠĘS BALTIJOS SPALVA, LAUKS JUSŲ SU VISAIS TO KRAŠTO GĖRIMAIS.

Mes pirmi, kurie maišome visus lietuviškus gėrimus ir amerikoniškus cocktail. Alus ir vynas geriausių rušių. Užprašome visus savo draugus, pažystamus ir visus musų miesto brolius lietuvius mus aplankyti.

S. ZUJUS, Gaspadorius.

STATYKITE!

Statome visokios rušies naujus ir taisome senus namus. Viską darome ant lengvų išmokėjimų. Parupiname F.H.A. paskolas ant 10—15 ar 20 metų. Padarome planus, duodame išrokavimus ir kitus patarimus veltui. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Laisva Tribuna

Kas Privalo Buti Pirmoj Vietoj: Valstybė Ar Bažnyčia?

IŠTIKRO VARGŠAS TAS LIETUVOS HIMNAS!

Kuomet burys susipratusių lietuvių pastatė Naujamiestyje paminklą ant Dr. V. Kudirkos kapo ir iškalė pirmąjį Lietuvos himno posmą, tai rusų gubernatorius įsakė sunaikinti himno žodžius, kaipo erzinančius carą ir jo biurokratiją.

Keturiosdešimčiai metų praslinkus tas pats musų himnas tapo išguitas iš Lietuvos bažnyčių del to, kad jis galįs užrustinti Dievą. Nors pasaulio Sutvėrėjas jokių ženklų neparodė, kad Lietuvos himnas butų "nuodemingas," tačiau dvasiškija uždėjo ant jo pasmerkiną ir kaipo didžiausį "griešninką" išstumė lauk. Pateisinimui šio elgesio, Chicagos "Draugas" štai ką pasakė:

> Bažnyčios yra Dievo namai skirti Jo garbei, todel tie namai tam tikslui ir turi buti vartojami. "Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina" giedant Dievo namuose butų lyg ir Jo pažeminimas ir pagerbimas saulės, o saulė gi ne Dievas ir ją garbino tik senovėje lietuviai stabmeldžiai. Senovėje prie dievaičių aukuro tas butų ir labai tinkama, bet dabar Lietuva yra katalikiška šalis, apdovanota Dievo Motinos Marijos užtarymu gausiomis malonėmis, garsiomis stebuklingomis šventovėmis ir teisingai vadinama Marijos žeme. Todel ir klausimo negali buti, kad Lietuvos himnas nėra tinkamas giedoti katalikų bažnyčiose.

Taigi Lietuva čia jau apkrikštijama Marijos žeme ir tik Panai Marijai reikia atiduoti visa pagarba, lojalumas ir giesmės! Jeigu taip, tai pagal anų išvedžiojimą, Lietuvai nebepripažistama teisė ekzistuoti ir buti nepriklausoma valstybe! Tai nebe lietuvių, bet Marijos žeme.

Bet kas gi užlaiko tą valstybę, bažnyčias, dvasiškiją? Kas moka taksus, kas gina kraštą nuo išorinio užpuolimo. Niekas kitas, tik patys Lietuvos piliečiai. Jeigu taip, tai ir valstybė turėtų priklausyti jiems, o ne Dangaus Karalienei. Jei bažnyčia nenori pripažinti Lietuvos valstybės autoriteto ir tyčia paniekina jos himną arba vėliavą, tai ji, bažnyčia, automatiškai nustoja buvus valstybės dalimi ir tampa svetima įstaiga, panašiai kaip čechų, italų arba bulgarų konsulatai. Tokiam atvėjuje bažnyčia nebegali reikalauti iš valstybės jokios pašalpos ir kunigų užlaikymo. Imti milionus litų iš valstybės ir paskiau sakyti, jog mes nieko bendro su ja neturim yra ne visai garbingas dalykas.

Visi lietuviai, nepaisant kokio tikėjimo jie nebutų, privalo gerbti savo himną ir vėliau, kaipo valstybės simbolį. Kitaip mes nebusim verti tos nepriklausomybės, kurią taip sunkiai iškovojom. Kur susiduria tautos ir bažnyčios reikalai, pirmenybę atiduokim tautai. Lietuvių tauta yra maža, vos trijų milionų, o bažnyčia turi apėmusi gerą dalį žemės kamuolio ir jai joks pavojus negręsia. Istorija aiškiai pasako del ko buvo žuvus Lietuvos valstybė. Nepadarykime antrą syk tos pačios, tragingos klaidos, kurią but sunku atitaisyti.

Pittsburghietis.

Lietuvių Aviacijos D-na Brockton, Mass.

Lietuviai Ruošiasi Iškilmingai Pagerbti Oro Didvyrius Steponą Darių ir Stasį Girėną.

Gegužės 26 d., 1940 m., 1 val. po pietų Brocktono Air Porte įvyksta ALT. Sandaros I-mo Apskričio rengiama aviacijos diena. Ore skraidymo pildys Amerikos lietuviams plačiai žinomas oro žvaigždė — lakunas ir instruktorius P. Šaltenis, iš Brooklyn, N. Y.

Kalbės Aero Kliubo pirm. Inž. Valentinas Kaminskas; generalis sekr. Ant. Alekna. Dalyvaus lakunas Leopold Grigonis, Julius Baranauskas ir lakunas John Lasker (Laskevičius), visi iš Brooklyn, N. Y. Žada atvykti ir daug daugiau Broklyniečių. Taipgi bus ir vietinių, Mass. valstijos programo pildytojų. Turėsime taipgi gėrimų, užkandžių ir šokių, grojant gerai orchestrai. Žodžiu sakant, tai bus viena iš puikiausių pramogų Mass. valstijoj, netik suaugusiems, bet ir jaunimui.

Gerb. P. Šaltenis nuvežęs Lietuvos Šauliams A. Lietuvių nupirktą ir padovanotą lėtuvą, parsivežė labai gražių orlaivijos ženklelių, kuriuos galės įsigyti kiekvienas dalyvis. Pelnas skiriamas nupirkimui žuvusių didvyrių amžinai garbei bronzo vainiko, kuris bus padėtas Lietuvoje puošti didvyrių kapus. Taigi kiekvieno lietuvio pareiga dalyvauti ir pagerbti garbingai žuvusius musų didvyrius.

Tegul jų dvasia paskatina mus prie kulturinio darbo, o ypač tegul musų jaunimas tampa drąsuoliais ir naudingais. Visiems dalyviams bus ištiesta maloni broliška ranka.

J. M. Pečiulis,
24 Congress St.,
Walpole, Mass.

NEW HAVEN CONN.

Broliai Motuzai Parodys Mums Lietuvą

Brolių Motuzų filmos bus rodomos musų kolonijoj gegužės 28 d., antradieny, 7:30 val. vakare. Reikia tarti ačiu lietuvių mokyklos nariam, kad jie pasistengė pakviesti brolius Motuzus, garsius filminin ninkus. Kitaip gal but neturėję progos pamatyti Lietuvos vaizdų. Tie, kurie matė šias filmas tikrina, jog jos yra gražios ir įdomios.

Jose dainuojama liaudies dainelės, grojama įvairios meliodijos ir kas tą viską užgirsta tarpe Lietuvos vaizdų, grįžta namo pilnai pasitenkinęs. Beabejo, bus patenkinti ir musų kolonijos bei apielinkės lietuviai. Todėl neužmirškite atei ti ir paragainti savo draugus, o ypatingai praneškite tiems, kurie nepatėmijo jokių garsinimų apie atvykstančių brolių Motuzų filmas.

— A. Vokietaitienė.

Šaunus Amerikos Lietuvių "Piliečių Klubo" Išvažiavimas

Įvyksta Gegužio 26 Dieną

Brighton Parko, A.L.P.K., šaunus metinis išvažiavimas įvyks geg-May 26 d. Kubaičio Sunset darže, 135-ta ir Archer Ave.

Programa bus graži ir įspudinga. Šoks klašiskus ir akrobatiškus šokius; mergaitės padainos gražias daineles; gera orkestra išpildys šokių muziką ir apart to bus 12 brangių išlaimėjimų. Kviečia komitetas:

Alex Miller,
Wolter Torner,
Ed. Remeiko.

JAU TURIME JŲ PERDAUG

Chicagos "Draugas" užklausia pats savęs delko, girdi, Lietuvos armijos kapelionu pas kirtas vyskupas Matulionis, o ne paprastas kunigas? "Draugo" atsakymas yra štai koks: Lietuvoj permažai kunigų!

O kaip su vyskupais? Pagal "Draugo" išvedžiojimą jų turėtų buti perdaug, nes kitaip vyskupas nebut skiriamas į tokią vietą. Gal but tai ir teisybė.

Šaunus Pagerbimo Pokilis O. Dovgin

Į Onos Dovgin suruoštą šaunų vakarą, geg. 1 d., 3-čią val. po pietų ir aš pribuvau pasisvečiuoti. Čia radau keletą svečių, bet apie 7-tą val. vakaro į salę prisirinko virš šimtas ypatų.

Vėliaus pagerbtoji ir svečiai susėdo prie stalų o gaspadinės visus aptarnavo skaniu maistu, kurio pagamintoja buvo Lena Adams.

Laike programos Matas Bieksha, p. Rypkevičius, "Pirmyn" choro vedėjas K. Steponavičius, J. E. Ark. Steponas A. Geniotis ir p. Jasikas pasakė įspudingas ir rimtas kalbas.

Ponia Ona Dovgin po vaišių ir pareikštų kalbų svečiam ir kalbėtojams širdingai padėkavo už jų atjautimą ir atsilankymą į parengimą.

Aš ponei Dovgin taipgi širdingai linkiu sekmingumo ir daug labų dienų.

Viskamatęs.

— Jonavoje Kirša, Zelikas ir šmoleris sumušė brolius Andrejevus, padarydami sunkius kuno sužalojimus.

Svarbi Paroda Apie Chicagos Lietuvių Praeitį

Atsidaro Gegužio 20 Dieną

Kiekvienam Chicagos lietuviui yra įdomu žinoti—kas buvo pirmaisiais lietuviais Chicagoj ir kada apsigyveno? Kokis buvo jų gyvenimas, kokis buvo jų veikimas ir ką nuveikė? Metams bėgant, kokis progresas buvo lietuvių tarpe, ir kokis yra dabar? Šiuos klausimus bando išrišti tyrinėtojai ir rašytojai Illinois rašytojų projekto. Paaiškės ateityje išleistoj bendroj knygoj aprašant bendrą Chicagos miesto veikimą. Tą darbą diriguoja Chicagos Universiteto social science research departamento fakultetas ir Chicagos Rekreacijos Komisija.

Chicagos lietuvių visuomenė ir jų organizacijos yra kviečiamos atsilankyti į projekto parodą ir pamatyti kaip tas visas darbas yra tvarkomas. Šio projekto darbo paroda yra dalis bendro visoj šaly paminėjimo "This Work Pays Your Community" (Šis Darbas Apsimoka Jusų Kolonijai), kuris prasidės gegužio 20-tą ir užsibaigs gegužio 25-tą.

Darbo paroda įvyks dviejose vietose: Illinois Writers' Projekto generaliuose ofisuose (kur rašoma ir tvarkoma visokių sričių raštai ir knygos), 433 East Erie Street, aštuntam aukšte. Visuomenė yra kviečiama atsilankyti sekančiose valandose: Pirmadieni ir šeštadieni, gegužio 20-tą ir 25-tą, nuo 1-mos iki 4-tos val. po pietų. Antradieni iki penktadienio, gegužio 21-mą-24-tą, nuo 1-mos val. po pietų iki 9-tos valandos vakaro.

Skaitykit "Sandarą"

BIZNIERIAI! Padauginkite Savo Įeigas Šią Vasarą
Su Mažai Kainuojančiu

Elektriniu Krautuvės Vėdintuvu

• Duokite Savo Kostumeriams Vėsumo Patogumą!

Visoms Mažoms Krautuvėms ir kitiems bizniams

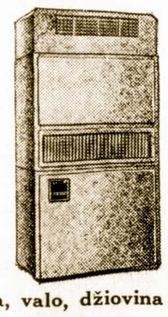

Vėdina, valo, džiovina ir cirkuliuoja orą.

• Turėkite vėsią, jaukią biznio vietą šią vasarą — tada jusų reguliariai kostumeriai sugrįš . . . ir nauji kostumeriai bus patraukti!

Įtaisymo kaina žema, operavimas ekonomiškas, ir krautuvės vėdintojas teužima mažai vietos.

Greitai įtaisomas be peretraukos biznio ir be pastatymo permainų bute.

•

Dėl pilnų informacijų, šaukite
RANdolph 1200 – Local 3626

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 Kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English
Featuring a Program of
CLASSICAL AND FOLK MUSIC

NAUJAS NORGE
1940 Metų

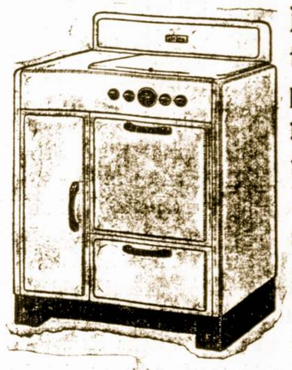

Niekad nebuvo istorijoj, kad 6-šių pėdų refrigeratorius parsiduotų už tokią žemą kainą. 1940 Modelis su visais naujausiais pagerinimais.

Sealed Unit verta $169.00, tik už

$114.50

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd.
Phone Seeley 8760

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos
W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. Yards 1546.

J. HERTMANAVIČIUS
Insurance — Notary Public
Apdraudžia namus, rakandus, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Mortgičius, Leasus ir tt.
814 West 33rd Street
Chicago, Illinois
Tel. Calumet 6191

Skanus Valgiai
ir Visokie Gėrimai
Pabst Blue Ribbon
ir Lengvi Užkandžiai
ST. LENDZBERGIO UŽEIGOJ
1435 W. 47th St.
Pusantro bloko nuo Ashland
Kviečiami visi tautiečiai bile laiku, bile valanda.

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.

Phone Boulevard 7258
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
MONARCH
Wine and Liquor Store
John Gaubas, Sav.
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

Phone BOUlevard 4552 Moterims: TREČIADIENĮ
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanios duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 20—May 17 VOLUME XI

Foreign Language Press Project

One project that should interest Lithuanian-Americans a great deal is the Foreign Language Newspaper Study Project. This project is engaged in translating historical and educational articles from various foreign language newspapers into the American language. These articles are then microphotographed and stored away in the leading libraries of Chicago for future reference by various writers, educators, students, etc. Much progress has already been made in translating many Lithuanian papers as the Lietuva, Katalikas, Naujienos, Sandara and the Vilnis. Those who wish to see this project in operation are invited to come to its headquarters at 1400 W. Washington Blvd. during the WPA Open-House Week; visiting hours are 9:00 a. m. to 9:00 p. m.

Voluntary Association Study

Another interesting WPA project in Chicago is the Voluntary Association Study Project, which is making a detailed study of the foreign language organizations of Chicago. This study included hundreds of Chicago Lithuanian organizations. During the WPA Open-House Week, visitors will be welcomed to this project at 1249 So. Wabash Ave. from 12:30 p. m. to 9:00 p. m., except Monday and Saturday, when the visiting hours will be from 8:30 a. m. to 4:00 p. m.

WPA Open-House Week May 20-25

Citizeens Are Invited To Visit WPA Projects

The period from May 20 to May 25 will be observed thru out the United States as National WPA Week, or WPA Open-House Week. During that week the public will be permitted and welcomed to visit any or all of the WPA projects that are now in operation thruout the country. Many interesting exhibits are planned; guides will conduct visitors on a tour of all the projects. In Chicago, visiting hours on nearly all the projects will be from 8:30 a. m. to 9:00 p. m.

Much unfair criticism has been heaped upon WPA workers by irresponsible individuals. The WPA Open-House Week is being held to acquaint the general public with the true nature of WPA work and prove to the citizens that WPA workers are not "shovel leaners" and that every cent that is expended by the Work Projects Administration serves to benefit and enerich every community.

Nuosavo Namo Reikale

Žodis Sandariečiams: Kuopoms, Apskričiams Ir Pavieniams

Pereitoje Sandaros laidoje buvome pranešę apie įsigijimą Sandarai nuosavo namo. Šiandien mes turime pareikšti, kad tai atlikta tik kelių vietos sandariečių pastangomis. Didesnės paramos, kaip iš vietos, taip ir iš kitų kolonijų dar neteko susilaukti. O vienok ji bus reikalinga.

Namo reikalas dalinai sutvarkytas. Bet tuomi viskas dar nesibaigia. Pirmiausiai yra reikalingas remontas, kad namas butų pilnai tinkamas musų reikalavimams. Tam viskam irgi reikalinga nemažai pastangų ir materialės paramos ir iš kitų sandariečių, kurie dar neturėjo progos prisidėti. Mes tos paramos tikimės ir laukiame.

Vietos ir provincijų sandariečiai ir šiaip geros valios lietuviai kviečiami į talką. Sandaros kuopos ir apskričiai prašomi prie aktyvio darbo. Musų Pirmasis (Mass. valstijos) Apskritys visuomet buvo pirmas su parama ir netenka abejoti, kad jis bus ir **dabar pirmas.** Antrasis (Conn. valst.) Apskritys irgi žada su parama centrui. Po pasekmingo atžymėjimo Sandaros jubiliejaus, pasižadėjo su parama, bet kol kas dar nieko nesigirdi. Žinoma, čia nėra vieno žmogaus darbas, kuriame galėtų padaryti skubų nuosprendį—reikalinga pasitarti, apsvarstyti. Bet padaryti žingsniai centre utrėtų paskubintį tą pasitarimą. Nes tinkamu laiku suteiktas doleris gali sulošti svarbesnę rolę, negu kitu laiku penkinė.

Trečiasis (Penn. valst.) Apskritys irgi nutarė pasveikinti Sandaros Seimą su auka. Bet sužinoję kas yra daroma centre, beabejo jie tą auką žymiai padidins. Kaip jie tą padarys, tai jau jų pačių reikalas. Bet gerai but, kad ta auka ateitų tuojau, o patsai pasveikinimas butų priduotas seimui.

Ketvirtasis Apskritys, Chicagoje rengia pikniką geg, 26 dieną ir visi sandariečiai uoliai darbuojasi, kad šis piknikas butų pasekmingas ir paliktų gražaus pelno, kuris skiriamas tam pačiam tikslui.

Broliai ir seserys Sandariečiai! Mes nekalbame garsiai. Garsiai reikia kalbėti į tuos, kurie yra toli. Jus širdyse ir dvasioje esate arti Sandaros ir išgirsite ir suprasite musų kar ir tylų balsą.

Chicagos Sandariečių Susirinkimai

Per paskutinius du antradienius vietos sandariečiai turėjo susirinkimus. Tų susirinkimų pasekmės jau yra visiem žinomos. Bet tenka apgailestauti, kad tie susirinkimai nebuvo taip skaitlingi, atsižvelgiant į momento svarbumą.

Bet vėliau tapo patirta, kad nekurie sandariečiai išsireiškė, jog negalėjo dalyvauti susirinkime del to, kad negavo specialio pakvietimo. Broliai ir sesers sandariečiai! Jus žinote kad Sandaros administracijos štabas nėra skaitlingas, o dar ir tas yra apverstas jau naujas susidariusiais darbais. Pagaliaus siuntinėjimas specialių pakvietimų į ussirinkimus, kurie vyksta kas antradienį, reikėtų išmesti po kelis dolerius kas savaitę, o visi žinote, kad šiandieną mums doleris yra labai didelis.

Taigi dar kartą prašome visus sandariečius į susirinkimą sekančiam antradieny, geg. 21 d., Sandaros svetainėj, 8 val. vakare.

—Sekretorius.

Federalė Valdžia Dalina Neturtingiem Gyventojam Knoxville, Tenn. Korteles, su Kuriomis Galima Gauti Uždyką Maisto, Drabužių ir Kitų Dalykų.

DZUKIJOS KRAŠTAS

Druskininkų Miestelis Ir Kurortas.

Keletas Bruožų Iš To Miestelio Praeities

Druskininkų miestelis yra Gardino apskričio miestelis prie Nemuno, toj vietoj kur į Nemuną įpuola upė Ratnyčia. Miestelis yra pagarsėjęs savo suraus vandenio šaltiniais, kai po kurortas, kurį lanko daugybės žmonių, jieškančių svei katos.

Druskininkų surieji šaltiniai buvo jau žinomi X šimtmety, kada druska buvo labai brangi ir karžinkas buvo pradėjęs iš to vandenio gaminti druską. Tik XVIII šimtmetyje ukininkas Pranas Surmantas šaltinius panaudojo gydančioms maudynėms ir iš to jis pasidarė daug pinigų. 1796 m. Druskininkus užvaldžius Rusijai, Gardino gubernatorius Repin, paskui Bobiansk pakvietė mokslininkų komisiją ir liepė ištirti suraus vandens sudėti, o pasirodžius, kad 4 šaltiniai turi vandenį gydantį tulas ligas, 1837 m. įsteigtas kurortas, kurio patobulinimui Rusijos valdžia paskolino 25,000 rublių.

1841 m. trukus Salotų ežerui, pasileidęs vanduo sunaikino prie Ratnyčios upės buvusius įrengimus. Tada ėmė augti Druskininku miestelis ir išaugo dideliu miestu su viešbučiais ir vasarnamiais, nes apie 1844 m. į Druskininkus suvažiuodavo iki pustrečio tukstančio žmonių.

1853 m. pavasaryje ištikus dideliems Nemuno tvanams, sumažo šaltinių vandens surumas, ką slėpdavo direktorių komisija ir naktimis ėmė į šaltinius pilt paprastą druską, o tam išėjus aikštėn, kurortas neteko svarbos. Tuomsyk atsidarius Birštono mandynėms, Druskininkų kurortas sudegė, o jo liekanas Rusijos valdžia už 31,156 rublius pardavė tulam Strantman, iš kurio atpirko karžinkokia bendrovė, kuriai kurortą atstačius ir aptvarkius, žmonės pradėjo jį lankyti.

Tik apie 1865 m. kada Rusija griebėsi rusifikacijos, pastatė ten stačiatikių bažnyčią, šaltinius praminė buvusių Gardino gubernatorių vardais, ir uždraudė žmonėms kalbėt kitokiomis kalbomis išimant rurų kalbą. Tada kurortą paliovė lankyti lietuviai ir lenkai, lankė daugiausia tik vieni rusai.

Dabar Druskininkai yra Sovietų Rusijos globoj. Pats miestelis su savo apylinkėmis apgyventas lietuvių. 1937 metais kurorto šaltiniai pavadinta Vytauto, Birutės, Uudinės, Aušros vardais. Šaltinių vanduo gydo reumatizmą, pedagmą, nerviškumą, nervų ir širdies ligas.

V. Jokubynas.

Švenčionėliuose Statys Mokyklą ir Ligoninę.

Švenčionėliuose nėra tinkamų patalpų pradžios mokyklai ir ligoninei. Todėl vietos savivaldybė yra numačiusi pastatyti modernią 14 kompleksų pradžios mokyklą ir bent 50 lovų ligoninę. Savivaldybė numatytoms statyboms rupinasi lėšų.

Nepaprastas Gaisras

Veveržėnų valsč., Ruikių kaime sudegė Kosto Jankausko gyv. namas, tvartas, klėtis ir daržinė. Kartu su trobesiais sudegė inventorius, gyvuliai, paukščiai, javai ir pašaras. Nuostolių padaryta per 11,000 litų. Turtas buvo apdraustas 5,000 litų sumoje.

Skaitykit "Sandarą"

TURTAS VIRŠ - - - $4,500,000.00

ATSARGOS FONDAS $325,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus.
Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO

4192 S. ARCHER AVE. Justin Mackewich, Pres.

Sukys-Doody-Antonisen, Inc.

3252 South Halsted Street

Patarnausim Lietuviams Dar Geriau Negu Praeityje

• Mes Skolinam Pinigus Ant Pirmų Mortgičių, ant Mažų Nuošimčių. Renduojame — Safety Deposit Dežutes... Rašome Insurance: Fire, Plate Glass, Liability, Automobile, Tavern Bonds, Funiture. — Patarnaujame prie Pirkimo ir Pardavimo Namų. Padarom Popieras, Egzaminuojam Abstractus. Notary Public. Mainome Chekius. Priimam Bilas: Vandens, Gazo, Elektros. Parduodame Draftus Siuntimui Pinigų į Lietuvą ir Kitas Pasaulio Dalis. Važiuojant į Lietuvą Vakacijų Galite Nusipirkti—Traveler's Check.

G. A. ŠUKYS, President of

SUKYS-DOODY ANTONISEN, INC.

3252 South Halsted Street

VALANDOS: Antr., Treč. ir Šešt. nuo 9 iki 8:30 val. vakare
Kitomis dienomis nuo 9 iki 5:30 popiet

SANDAROS 4-to Apsk. PIKNIKAS

Ned., Geg.- May 26 d., 1940

Visi Dalyvaukime!

ŠIS SANDAROS 4-TO APSKRIČIO PAVASARINIS PIKNIKAS BUS VIENAS PIRMŲJŲ GRAŽIŲJŲ PASILINKSMINIMŲ.

JEIGU TĄ DIENĄ SNIGTŲ IR LYTŲ – PIKNIKAS VISVIEN BUS, NES PARKAS YRA TAIP SUTVARKYTAS, KAD PIKNIKUIT NEGALI PAKENKTI

Naujam Miknio Parke
Willow Springs, Ill.

Prie Archer Avenue

90-ta Gatvė—1 Blokas Į Pietus Nuo O'Henry Park.

BUS GRAŽUS PROGRAMAS, GERA ORCHESTRA ŠOKIAMS IR KITOS ĮVAIRENYBĖS. ČIA RASITE SAVO SENUS DRAUGUS IR SUTIKSITE DAUG NAUJŲ.

Visus Nuoširdžiai Kviečia — SANDARIEČIAI!

Laiškas Nuo Barboros Daug Ką Pagadino Baltramiejui

—Tegul bus pašlovintas! Atėjau paprašyti tavęs, Dėde Pakauši, perskaityti man laišką iš Lietuvos.

—O kas gi atsitiko su tavim Baltramiejau? Juk moki pats skaityti, ar ne?

—Pamečiau akuliorius ir da bar nebesusigraibau.

—Well, nelaimėje reikia pagelbėti žmogui; duok šen tą laišką.

—Te tau, tik skaityk garsiai ir aiškiai...

—Laiškas, matyt, moteries ranka rašytas. Paklausyk! Mielas Baltramiejau:

Pirmiausia sveikinu tave Baltramiejau, linkėdama nuo Aukščiausio sveikatos ir geros pasivedimo. Man skauda širdį, kad tu per tiek laiko neberašai. Pereitą vasarą laukiau tavęs sugrįžtant. Juk buvau tau pasiuntusi 400 litų, kuriuos gavau pardavusi karvę. Kodel tu užtrukai ir nepranešei apie pinigus?

Kai mudu sutarėm apsivesti, aš tau patikėjau ir atsakiau net dviem kaimynam, kurie piršosi ir norėjo ateiti užkuriom. Nedrįsau laužyti savo priesaikos, kurią padariau tau grįžtant į Ameriką...

—Palauk, Dėde Pakauši! Duok šen tą laišką. To boba perdaug išsiplepėjo....

—Aha, čia kas tokio apie ką pirmiau nežinojau! Reiškia, budamas nekaltų bernelių brolijos nariu, tu pradėjai vilioti moteris.

—Ką tu klausai tokių niekų. Su ja aš ir nesapnavau apsivesti. Įlindo kvaila mintis ir dabar rašinėja.

—Na, na, nesisprečyk ir pasakyk man, kaip tas viskas galėjo atsitikti?

—Dalykas štai koks. Prieš penkius metus aš buvau nuvažiavęs į Lietuvą. Parvykęs į savo kaimą sutikau jaunystės prietelką Barborą, kuri jau buvo našlė, turėjo valaką žemės ir gerą ukį. Kaipo amerikoną ji meiliai priėmė, vaišino ir keletą kartų nugirdė. Atsilyginimui už tai, aš prižadėjau ją vesti, kaip tik sugrįšiu iš Amerikos. Ji man nupirko naują "siutą" ir įdėjo pinigų kelionei.

—Tai reiškia, broli Baltramiejau, kad ją jau užmiršai...

—Užmiršti neužmiršau, bet pasitaikė taip, kad aš įstojau į šią broliją ir padariau kitus pažadus, kurie Praamžiaus akyse stovi aukščiau už moterystės stoną.

—O kaip su tais 400 litų, kuriuos tau atsiuntė Barbora? Ar tu juos sugrąžinai?

—Kam juos grąžinsi! Dešimts litų daviau brolijai ant "apieros," o kitus pasilikau sau. Juk ir man reikalinga gyventi; aukų ne kažin kiek gaunam.

—Ei tu Baltramiejau, Baltramiejau! Jeigu visi jusų brolijos nariai yra tokie, kaip tu, tai reikėtų jus siųsti šunims šėko piauti! Moteris jums patiki, o jus apgaunate jas...

—Čia jokio apgaudinėjimo nėra! Parašysiu Barborai į Lietuvą, kad ji manęs daugiau nebelauktų, nes aš esu pusiau dvasiškam stone.

—Ne pusiau dvasiškam, bet puskvailiam stone! Daug geriau padarytum, jei Barborą atsikviestum į Ameriką ir apsivestumet.

—Tu visai niekus tauški, Dėde Pakauši! Su tavim nesutinku ir "gud bai."

PER MANO KOŠTUVĄ

Mums praneša, jog Panevėry iš vietinių lietuvių susiorganizavo kazokų choras. Nejaugi jie išdainavo visas lietuviškas dainas, kad griebiasi svetimų?.

Italijoj jau uždrausta platinti popiežiaus laikraštį "Osservatore Romano," kaipo skleidžiantį melagingas žinias apie Hitlerį.

Nejaugi Mussolinio garbintojai mano, kad jie yra neklaidingesni už patį popiežių?

Iš Mass. valstijos L. Pruseika rašo: "Ačiu d. Žilinsko pastangoms "Laisvė" labai gerai prasiplatinusi..."

Skaitydamas šį pranešimą paprastas žmogus gali pamanyti, jog "Laisvė" susilaukė daug vaikų ir prasiplatino...

Kitame laikrašty radome ir štai kokių apgarsinimų: "Jauna moteris paieško skalbimo —laundry. "Arba vėl: Reikalauju dviejų darbininkų farmoj prižiurėti gyvulius, mokančių lietuviškai..." Ir dar vienas: "Parduodu smuiką padarytą iš savo galvos ir gero medžio."

K. Jurgelionis paskelbė 'Tėvynėj," jog tuli politikieriai bando suvedžioti SLA. delegatus ir paimti juos savo kontrolėn.

Well, kas užmoka kelionę ir pasamdo viešbuty kambarius, tas turi teisę išlaikyti delegatus savo kontrolėj.

Motinų Dienoj buvo suruošta viena pramoga. Kalbėtoja pasikelia ir sakyti: "Moteris tai yra viskas; kur atsidurtų šiandie vyrai, jei nebutų moterų..."

Į tą klausimą lengva atsakyti: be Jievos Adomas dar ir šiandie but vaikštinėjęs po rojų.

Sov. Rusijos spauda dar vis skelbia, jog Anglija veda imperialistinį karą ir plečia jį Europoj.

Pirmiau buvo rašoma, jog Suomija norėjusi užkariauti visą Rusiją, o gal ir Europą. Maskva, matyt, rašo istoriją su išvirkščiom rankovėm.

—Klumpius.

Mergina klausinėja savo sužiedotinio:

— Ar po vestuvių atsisakysi nuo rukymo?

— Taip, brangioji.

— Ir daugiau nebegersi?

— Aišku.

— Nežiurėsi į kitas moteris?

— Beabejo.

— Ir nuo ko dar atsisakysi?

— Nuo vieno dalyko — apsivedimo su tavim...

Žinios iš Lietuvos

Paskendo Dalis Vežamų į Lietuvą Prekių

Kaunas. — Latvių laivas, vežęs Lietuvos gumos išdirbinių fabrikams "Inkarui" ir "Gumai" žaliavą, užplaukęs ant minos paskendo, tačiau dalis prekių, jų tarpe ir lietuviškiams gumos fabrikams vežtoji žaliavos dalis išgelbėta.

Vėl praėjo ilgas laikas, kaip iš Amerikos nebegaunama jokio pašto.

Nušovė Sesutę.

Biržų valsč. Sodališkių km. gyventojo Jokubo Beleko 17 metų sunus, kilnodamas tėvo automatinį pistoletą, netikėtai iššovė, mirtinai sužeisdamas savo 5 metų sesutę Ireną.

ZARASAI

Smėlynėje. lietuvių—latvių muitinė pakeista į pereinamą jį punktą.

Ukininkai turi visai nedaug pašaro ir yra susirupinę.

— Paskutinių dienų karo suaktyvėjimas vakaruose Lietuvos neliečia.

Vilniaus Universitete 1,057 Klausytojai

Pavasario semestre Vilniaus Universiette buvo įmatrikuliuoti 1,057 klausytojai, jų tarpe teisių fakultete 597 ir humanitarinių mokslų fakultete — 460.

TELŠIAI

Šiaulių apygardos teismo sesija sprendė buv. miesto saviv. buhalterio Simo Stimburio bylą, kurioje jisai buvo kaltinamas 7000 lt. išeikvojimu. Simas Stimburys nuteistas 3 metus s. d. kalėjimo. Paskirta kardomoji priemonė.

Koop. "Meška" valdyba nutarė parupinti daugiau ukininkams reikalingų prekių. Valdybos atstovai važiuos Kaunan tartis dėl Lietukio Telšių skyriaus perėmimo.

Pasisavino 1000 Litų

Šiaulių Akc. B-vėje "Birutė" Jonas Keinys, tarnaudamas kontoroje 1939-40 metų laikotarpyje, pasisavino per 1,000 litų. Darant kvotą jis prisipažino kaltu. Byla perduota teismui.

Vienoj Šeimynoj Buvo Gimę 32 Vaikai.

Vilnius. — Motinos Dienai ir Šeimos Savaitei Ruošti Komitetas iš Vilniaus kr. gavo per 30 prašymų motinų, turinčių daugiau kaip po 10 sveikų gyvų vaikų. Viena tokia motina Vilniuje atsirado gimdžiusi net 32 vaikus, kurių 10 dar esą gyvi. Du iš jų šiuo metu esą vokiečių nelaisvėje. Pati motina yra gimusi 1883 m. Gardine, lietuviškos kilmės. Tuos 32 vaikus pagimdžiusi per 24 metus, nuo 1903 iki 1927 m. Iš tų 32 vaikų buvę treji dvynukai ir vieneri trynukai. Prie motinos dar esą keli nepilnamečiai vaikai.

Tai Bent Kalėjimas!

Iš Eišiškės valsčiaus svaivaldybės areštinės pabėgo Julijonas Euekelis, kuris už žmogžudystę buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Pradėda Sėti Laukus

— Dzukijoj prasideda intensyvi pavasario sėja. Varėnos, Merkinės, Daugų ir Seirijų valsč., kur lengvesnės žemės, jau baigiamos sėti avižos ir ankštiniai javai. Sodinamos ankstyvosios bulvės.

Štai Kas Atsitinka Girtam Važiuojant

Biržų valsč. Butniunų kaimo gyventojas Jonas Rastauskas, išvažiavęs su šiaudais į turgų, negrįžo. Vėliaus jo lavonas rastas netoli Biržų Agluonos upėj.

Pasirodo, kad J. Rastauskas, gritas grįždamas namo ir važiuodamas per vandens apsemtą tiltą, buvo srovės nuplautas ir prigėrė.

45 Provincijos Gydymo Punktai Neturį Gydytojų.

Šiuo laiku visoje Lietuvoje, kaip žinoma, yra 230 gydymo punktų, kurių tarpe 45 punktai neturi gydytojų. Daugiausia neturi gydytojų tie gydymo punktai, kurie yra neturtingose apylinkėse, nors gydymo punktų vedėjams duodama subsidija apie 250 litų per mėnesį.

— Plaukia gausios ekskursijos į Vilnių. Kiekvienas nori pasidžiaugti atgautąja Gedimino sostine, aplankyti Aušros Vartus ir Kalvariją.

Švenčionių pušyne rastas negyvas Augustas Kojeta, 32 metų amžiaus.

Originališkai Norėjo Pasidaryti Galą.

Kaunas. — Savanorių pros. 193 nr. vienas pilietis prisirišo prie rusio durų, apsipylė benzinu ir benziną padegė, bet žmonės "gaisrą" greit pastebėjo ir subėgę užgesino. Savižudis smarkiai apdegė ir nugabentas į ligoninę. Gali but, kad neišgis.

— Popiežiaus nuncijus ark. Centoza lankėsi Vilniuje tikslu vietoje susipažinti su padėtimi ir paremti lietuvių bažnytinius pageidavimus.

Kiek Iškasama Žemės Turto.

Žmonės iškasa iš žemės gelmių kasmet 100 mil. tonų geležies, 10 mil. tonų kitų metalų, 25 mil. įvairių druskų, 1300 mil. tonų akmens anglies, o iš viso per metus apie 2,000 mil. tonų įvairių medžiagų.

MARGUTIS DIENŽODIS LEIDŽIAMAS IŠ
WHFC
AŠTUNTI METAI!
Sekmadieniais—1 val. popiet
Darbo Dienomis—9:30 v. v.
Žinios, Pranešimai, Skelbimai, Mirties Pranešimai, Paskaitos ir t. t.
Klausykitės Margučio Radio Programų Kas Vakarą!
9:30
(Chicago Daylight Saving Time)
• PENKTADIENIAIS
• ŠEŠTADIENIAIS
7 v. v.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3204 So. Halsted Street
Šaukit Tel. YARds 3408

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGIČIŲ IR TAKSŲ KLAUSIME...
Turime Visokių Bargenų Namų Pirkėjams...
NOTARY PUBLIC
INSURANCE IR PASKOLOS.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
MORTGAGE BANKERS
2608 West 47th Street
Tel. Lafayette 1083

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

Progress Furniture Co. Krautuvės
AŠTUONIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ MINĖJIMO DIDIS
Išpardavimas
Didžiausias Pasirinkimas! Nepalyginami Bargenai! Lengvos Sąlygos!
Dovanos Su Kiekvienu Pirkiniu!
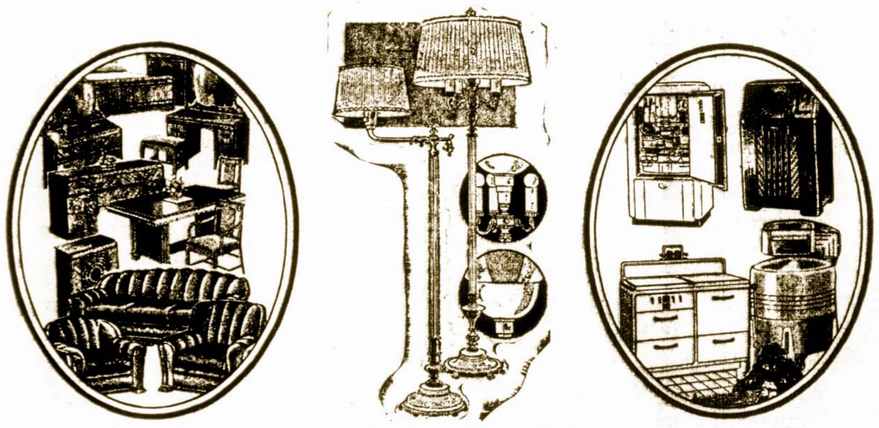

$80.00 2-jų dalių naujos mados Parlor Setai **$44.50**	$90.00 riešuto medžio 3-jų dalių Miegamųjų Kambarių Setai **$54.50**	$45.00 chronium 5-kių dalių Breakfast Setai **$22.95**
$55.00 parceliuoti pilnos mieros Gesiniai Pečiai **$29.95**	$40.00 naujos Underwood Portable rošomos mašinėlės **$26.75**	$20.00 vertės Springsiniai Matracai tik po **$11.95**
$5.00 9 per 12-ką pėdų Gražios Klijankės **$2.97**	$5.00 gražios naujos mados plieninės lovos **$3.29**	$7.50 9 x 12 tikros Gold Seal Congoluim klijankės **$3.98**

ŠIMTAI KITŲ PANAŠIŲ BARGENŲ
$30.00 Dabar numažintos kainos ant naujausių Maytag ir kitų plaunamų mašinų
PROGRESS FURNITURE CO INC
3222-24-26 South Halsted Street
NETOLI NUO 32-ROS GATVĖS
Vedėjai ir Pardavėjai: J. NAKROŠIS, D. ŠIMAITIS ir Kiti Visiems Maloniai Patarnaus
Nuo $30. Iki $65. numažintos kainos ant 1940 mados geriausių Refrigeratorių.

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS
JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ŽEMOS KAINOS.
Jucus Sister Restaurants
3241 So. Halsted Street
1608 West 47th Street
CHICAGO, ILLINOIS

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rųšies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2423 W. 64th Street Tel. Hemlock 6240

Chicagoje

Dr. S. Biežis Išrinktas SLA. Daktaru Kvotėju

Tautiečiai Paėmė Vieną "Pilbox" Kairiąjam Fronte

Telegrama iš New Yorko pranešė, jog Dr. S. Biežis tapo išrinktas SLA. Daktaru Kvotėju. Galutinam balsų skaityme jis gavo daugiau balsų už artimiausį savo konkurentą. Taigi į pildomą tarybą visgi įeis vienas naujas žmogus, kurį rėmė tautiečiai.

Nors "pažangieji" vis vien turės didžiumą SLA. Pildomoj Taryboj, tačiau išrinkimas Dr. S. Biežio rodo, jog tautiečiai pagrobė vieną jų fortą arba "pillbox" ir įlaužė strateginę liniją. Jeigu ne Bagočiaus skirta vienpusiška balsų skaitymo komisija, gal dar vienas, kitas tautiečių kandidatas but praėjęs. Pasirodo, jog pats Bagočius laimėjo vos 19 balsų didžiuma, kuri greičiausiai buvo sulipdyta po rinkimų.

Dabar mes galim drąsiai sakyti, jog vėjai pradeda pusti iš kitos pusės ir jog "Time Marches On." Tiesa, organizacijos ateitis priklauso nuo ateinančio seimo. Jei 'pažangieji' čia turės didžiumą, tai jie viską galės pakreipti į savo pusę.

Išdaužė K. Malelos Krautuvės Langą

Penktadienio rytmety nežinomi piktadariai išmušė abu langu K. Malelos elektrikinių dalykų krautuvėj, 3336 S. Halsted St. Langai buvo apdrausti.

Burimas Kortom Baigės Peštynėmis, O Paskiau Atsidurė Teisme

J. Čaikauskas mėgo pranašauti kitiems ateitį, pasiremiant kortomis. Vieną dieną pas jį atėjo Mrs. Teofilė Urbaitienė, 951 W. 34th Place, kuriai jis išburė ne visai malonų dalyką. Girdi, tavo vyras primuš tave ir išvis iš namų.

Žmonelė parbėgusi namo ėmė išmetinėti savo vyrui del ko jis nori ją skriausti. Sužinojęs iš kur žmona gavo tokias informacijas, Pranas Urbaitis nuėjo pas burtininką ir apkulė jį. Burtininkas patraukė Urbaitį į teismą, bet nieko nelaimėjo. Teisėjas jį, burtininką, išbarė ir padėjo vieniems metams ant 'probation'.

Ruoškitės Prie Smagaus Sandariečių IV Apskr. Pikniko

Tai Bus Sekmadieny, Gegužio 26 Dieną, Miknio Darže, Willow Springs, Ill.

Užkviečiame visus lietuvius atsilankytį į musų pavasarinį pikniką ateinančiam sekmadieny, gegužio 26 dieną, naujam Miknio Darže, Willow Springs, Ill. prie Archer Ave. ir 90 gatvės.

Čia galėsite pasišokti, pasilinksminti ir smagiai praleisti dieną. Orkestra gros visus lietuviškus šokius. Seni ir jauni kviečiami atsilankyti. Sandaros IV Apskritys jus visus maloniai priims. **Komisija.**

Petras Balčiunas Nuvežtas Į Ligoninę

Savininkas Auditorium restorano, 3131 So. Halsted St., Petras Balčiunas tapo nuvežtas į German Deaconess ligoninę kur jam bus padaryta appendicito operacija.

Laiškas Redakcijai

Auka Vilniaus Našlaičiams

SLA. 217 kuopa nutarė paaukoti 5 dol. Vilniaus našlaičiams. "Sandaroje" per klaidą paskelbta, kad ta auka duota per nesenai šalia bendrojo Vilniaus reikalams komiteto susidariusį Vilniaus našlaičių komitetą.

Man įnešus ir keliems nariams parėmus, kuopa auką nubalsavo siųsti Lietuvos konsului be tarpininkų.

Arėjas Vitkauskas.

Sužeisti Geo. Petkus Ir Pranas Jucius

Du jauni Chicagos lietuviai atsidurė St. Paul ligoninėj iš priežasties susidurimo automobilių prie Morgan ir 33 St. Geo. Petkus, 24 metų, važiavo su Pranu Juciu ir besisukant Morgan gatvėj į juos atsimušė kitas automobilius. Geo. Petkui sumušta galva ir sukrėsti smegenys, o P. Jucius lengviau sužeistas.

"Muzikos Žinių" Piknikas

Šiam sekmadieny, gegužio 19 dieną Spaičio Darže įvyksta "Muzikos Žinių" piknikas, kuriame bus dalinama ir dovanos.

Musu Pačiu Reikalai

SLA. Centrą Į Chicagą

Kadangi Chicagoj bus trys SLA. Pildomos Tarybos nariai, tai susivienijimo centrą reikėtų perkelti į Chicagą.

Tuomet ir "Tėvynę" su K. Jurgelioniu bus lengviau sukontroliuoti, nes čia gyvena visi jo buvusieji "bosai."

Taip Blogai Nebus

Mrs. O. D-tienė priminė savo vyrui:

"Jeigu aš užpykusi apleisčiau tave, tai iš nusiminimo tu vis vien numirtum..."

"Aš tam netikiu: Nei vienas žmogus dar nemirė iš džiaugsmo," atsakė jos vyras.

Po šių pastabų žmona nustojo kalbėjus apie pabėgimą.

Susiprato Po Laikui

Vienas lenkų laikraštis parašė:

"Iki šiam laikui mes manėm kad lietuviai tamsus ir pusiau pagonys. Bet žiurėk šiandie jie turi savo valstybę, o musų sugriauta..."

Lenkai, matyt, dar nežino, jog išpustas burbulas greičiau sprogsta.

MES SU TAVIM, DR. A. GRAIČUNE!

Iš So. Bostono, nuo susivienijimo prezidento atskrido perspėjimas Dr. A. Graičunui, kad jis bus paimtas nagan ir pasodintas belangėn už rašinėjimą straipsnių...

Nenusimink daktare! Jei kas tau atsitiktų, tai Chicagos moterys išvaikytų susivienijimo seimą, kuris šaukiamas Morrison hotely.

Jiems Kaip Tik Ir Tinka

Aną dieną "Vilnis" mus išbarė už pakritikavimą jų parašyto veikalo "Kauno Ponai" kurį vaidino Keistučio Kliubo choras. Veikale, girdi, atvaizduojamas tikras Lietuvos ministerių gyvenimas.

Jeigu ištikro viskas taip gerai išėjo, tai dabar musų kaimynai turėtų parašyti ir suvaidinti dar vieną komediją "Maskvos Ponai." Tuomet butų lygybė ir bešališkumas.

—Puspadis.

Jauna Chicagos Lietuvių Veikėja

P-LĖ HELEN SLIAKIS

Ši jauna lietuvaitė, p-lė Helen Šliakis pasižymi savo darb štumu jaunimo organizaciose ir musų spaudoj.

Ji yra studentė Wilson Junior College, kur laimėjo iškalbingumo kontestą. Ji taip pat plačiai darbuojasi Lietuvių studentų Kliube.

P-lė Helen Šliakis yra duktė adv. A. ir Dr. Z. Šliakių, gerai žinomos profesionalų šeimynos.

RADIO

PROGRESS BENDROVĖS KRAUTUVĖ LINKSMINS KLAUSYTOJUS

Primintina radio klausytojams užsistatyti savo radio ant stoties WGES 11:30 val. prieš piet, rytoj, nedieldienį ir pasiklausyti gražaus, reguliario Nedėldienio radio programo, kuris jau daug metų duodamas Progress Lietuvių Krautuvės. Kaip visuomet, taip ir šis programas bus gražus, žavėjantis ir įdomus. Skambės gražios dainos, muzika, patarimai, pranešimai, ir t.t. Priminkite ir savo draugams pasiklausyti.

Rep . Z.

P-nai A. ir F. Budrikai Nusipirko Naują Sportišką Buick'ą

Plačiai žinomi vietos sandariečiai veikėjai Alex ir Frances Budreckai, 1723 W. 33rd Place šiomis dienomis iš Milda Auto Sales — D. Kuraičio nusipirko gražų, naują spirtišką Buick'ą.

P-lė B. Žemgulis Moterystės Stone

Brightonparkietė p-lė Bronė Žemgulis šiomis dienomis įstojo į moterystės stoną su Jonu Mileriu. Vestuvių ceremonijos įvyko Šv. Jurgio bažnyčioj. Jaunavedžiai išvyko medaus mėnesiui į St. Louis, o sugrįžę apsigyvens 3936 So. Rockwell Street.

Dr. C. Kliauga Sveiksta

Teko patirti, jog Dr. C. Kliauga, 2430 W. Marquette Rd. sveikata taisosi. Prieš keletą dienų jis buvo nuvežtas į Edward Hines ligoninę. Jį prižiuri Dr. A. Juška.

Nepaprastas Bargenas

Parsiduoda 2 aukštų medinis namas 4 ir 4 kambarių flatai, su vaniomis, pečiu apšildomas, geras bazementas, garadžius, rendos atneša $98.00 į mėnesį, kaina $5,000. Interesuotieji kreipkitės prie savininko 1433 Wolfram St., vienas blokas į šiaurę nuo Diversey Pk..

LENOLIUM laid free. Rep. 5244. Felt base, 39c., inlaid style 69c, Inlaid 98c. Credit 3 to 12 months to pay.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

AUTOMOBILISTŲ ATYDAI!

Kuomet Jusų Automobilis Netvarkoj Kreipkitės Prie

A. Kielos

3613 S. Halsted St.

Jis Taiso Motorus, Brakes (stabdžius), Fenderius ištaiso ir suveldina (suvirina), maliavoja ir atlieka visus kitus taisymo darbus.

KAINA PRIEINAMA
Darbas Garantuotas

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557
DR. J. MOCKUS
LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

Phone Canal 3122
DR. STANLEY JAKUBS
DENTISTAS
2201 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8
Rez. 8342 So. Marshfield Ave.
Phone Beverly 1868

LIETUVIAI DAKTARAI
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2403 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak.
Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį
Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 0706

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
2808 West 63rd Street
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 611
CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D.
Tel. Pullman 1193 ir 8277
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3687
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6660 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Avenue
Telefonas Republic 7868

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

Phone LAFayette 8016
Dr. Alex. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
4300 S. Fairfield Ave.
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: Atdara visą dieną — 24 valandų Patarnavimas

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Kella
Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

ADVOKATAI

Phone Central 1824
A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697
LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illnois

OLIS IR VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. PETKUS
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Avenue YARds 4908

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Harmitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programus Antradienio ir Šeštadienio rytais, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Šaltimieru